

การกระทำไม่ผิดกฎหมาย ไม่มีเหตุรำคาญ ... ไม่ละเลยต่อหน้าที่ !

คดีปกครองที่จะนำมาเล่าสู่กันฟังฉบับนี้ เป็นกรณีชาวบ้านต่อเติมบ้านพักอาศัย แต่ต่อมาได้ประกอบกิจการค้าขาย จึงมีผู้ร้องเรียนแต่เจ้าพนักงานท้องถิ่น ไม่ดำเนินการ

ข้อเท็จจริงมีว่า นาย ร. (นามสมมติ) ได้ยื่นคำขออนุญาตต่อเติมอาคารเพื่อใช้เป็นที่พักอาศัยและได้รับอนุญาตจากผู้ถูกฟ้องคดี (นายกเทศมนตรีตำบล) ในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 หลังจากต่อเติมอาคารเสร็จแล้ว ผู้ร้องสอด (ภริยาของนาย ร.) ได้ขออนุญาตประกอบกิจการค้าขายของชำให้แก่ผู้อาศัยในบริเวณหมู่บ้านและได้รับอนุญาตให้จัดตั้งสถานที่จำหน่าย สะสมอาหารจากผู้ถูกฟ้องคดีในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

ต่อมา ผู้ฟ้องคดีซึ่งมีบ้านติดกันได้ร้องเรียนว่า การประกอบกิจการค้าขายดังกล่าวสร้างความเดือดร้อนรำคาญ เนื่องจากลูกค้าที่มาซื้อสินค้าได้จอดรถบริเวณหน้าบ้านของผู้ฟ้องคดี บางรายไม่ดับเครื่องยนต์และเปิดไฟหน้ารถส่องเข้าบ้านของผู้ฟ้องคดี ทำให้เกิดเสียงดังรำคาญและหมื่นกลิ่นน้ำมันรถ ทำให้เวียนศีรษะ ทั้งบ้านของผู้ร้องสอดเป็นอาคารทาวนเฮาส์เพื่อใช้ในการอยู่อาศัย แต่ผู้ถูกฟ้องคดีได้อนุญาตให้ต่อเติมอาคารเพื่อการประกอบกิจการค้าขายไม่เป็นไปตามที่ขออนุญาตตาม โครงการบ้านจัดสรร

ผู้ถูกฟ้องคดีได้ตรวจสอบและแจ้งว่า ร้านขายของชำไม่ได้ก่อความเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้อื่น ไม่พบสิ่งสกปรกหรือสิ่งที่จะเป็นต้นเหตุของเหตุรำคาญตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องศาลขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีกระทำการเพื่อยุติการประกอบกิจการของผู้ร้องสอด

ผู้ถูกฟ้องคดีละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ กรณี นาย ร. ต่อเติมอาคารเพื่อยู่อาศัยและผู้ร้องสอดได้แต่เปลี่ยนการใช้อาคารเพื่อประกอบกิจการค้าขายหรือไม่ ? โดยข้อ 2 ของกฎกระทรวงฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2527) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 (ซึ่งใช้บังคับขณะนั้น) กำหนดว่าอาคารสำหรับใช้เพื่อกิจการพาณิชยกรรม ได้แก่ อาคารที่ใช้เพื่อประโยชน์ในการประกอบกิจการการค้าหรือธุรกิจที่มีพื้นที่สำหรับประกอบกิจการตั้งแต่แปดสิบตารางเมตรขึ้นไป

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า เมื่ออาคารของนาย ร. ได้ยื่นขออนุญาตต่อเติมกับพื้นที่บ้านของเดิมรวมกัน มีพื้นที่สำหรับประกอบกิจการไม่เกินแปดสิบตารางเมตร ตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงดังกล่าว การขออนุญาตก่อสร้างตัดแปลงอาคาร จึงไม่ตกอยู่ในบังคับการเปลี่ยนแปลงการใช้อาคารเพื่อพักอาศัยเป็นอาคารตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 ซึ่งเป็นอาคารประเภทที่ต้องควบคุมการใช้ตามมาตรา 32 วรรคหนึ่ง และไม่ต้องห้ามเจ้าของหรือผู้ครอบครองประกอบกิจการพาณิชยกรรมตามมาตรา 33 วรรคหนึ่ง และมาตรา 44 และตามข้อ 34 ข้อ 35 และข้อ 36 ของกฎกระทรวง ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2526) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 ที่เจ้าของต้องดูแลให้อยู่ในสภาพปลอดภัย ถูกสุขลักษณะ ไม่เกิดอันตรายต่อสุขภาพ ชีวิต ร่างกาย หรือไม่กระทำให้เกิดเหตุรำคาญและมิได้ใช้อาคารดังกล่าวเป็นอาคารประเภทควบคุมการใช้ การที่ผู้ถูกฟ้องคดีไม่ดำเนินการกับผู้ร้องสอดจึงไม่เป็นการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ

ส่วนกรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดีไม่ห้ามผู้ร้องสอดมิให้ก่อเหตุรำคาญและไม่ระงับเหตุรำคาญเป็นการละเลยต่อหน้าที่หรือไม่ ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีให้เจ้าหน้าที่ไปตรวจสอบข้อเท็จจริงตามคำร้องเรียนแล้วไม่พบเหตุเดือดร้อนรำคาญตามที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้าง ส่วนการจอดรถหน้าบ้านของผู้ฟ้องคดีหรือในตอนกลางคืน จะมีแสงไฟจากหน้ารถส่องเข้าไปในบ้านของผู้ฟ้องคดีทำให้เกิดความรำคาญนั้น ถนนของหมู่บ้านนั้นทุกคนมีสิทธิใช้ร่วมกัน

ถ้าผู้ฟ้องคดีไม่ต้องการให้ใครมาจอจรถหน้าบ้านตนก็ควรทำป้ายเขียนในลักษณะว่ากรุณาอย่าจอจรถวางทางเข้าออก เมื่อการกระทำของผู้ร้องสอดไม่พบสิ่งที่ก่อให้เกิดกลิ่นหรือสิ่งสกปรก หรือสิ่งใดที่จะเป็นต้นเหตุของเหตุรำคาญผู้ร้องสอด จึงไม่มีความผิดตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 และผู้ร้องสอดมิได้มีการกระทำใด ๆ อันเป็นเหตุให้เกิดเหตุรำคาญตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ผู้ถูกฟ้องคดีจึงมิได้ละเลยต่อหน้าที่ (คำพิพากษา ศาลปกครองสูงสุดที่ อ. 1448/2558)

คดีนี้ศาลปกครองสูงสุดได้วางบรรทัดฐานการปฏิบัติราชการที่ดี กรณีการกระทำของฝ่ายปกครอง อันจะถือเป็นการละเลยต่อหน้าที่ว่า หากการใช้อำนาจเป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมายและคู่กรณีซึ่งเป็นผู้อยู่ในบังคับนั้น ได้กระทำโดยชอบด้วยกฎหมาย การที่ฝ่ายปกครองได้ตรวจสอบการกระทำและไม่พบเหตุใดอันก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญ ย่อมไม่ถือเป็นการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ปฏิบัติ ครับ !

นายปกครอง
